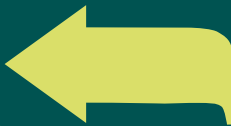

11.MARS

13.MARS

OVERSATTE DAGER

**OVERSETTELSER OG OVERSETTERE
I ALLE TENKELIGE FORMER**

TRE HELE DAGER I TRE ETASJER

ÅPENT FOR ALLE • GRATIS • LITTERATURHUSET I OSLO

HAR DU (OVER)SETT PÅ MAKAN?

Når oversetterforeningene nå ønsker velkommen til tre dager med oversettere og oversettelser i tre etasjer på Litteraturhuset, er det noe helt nytt – også internasjonalt. Et slikt arrangement har aldri før funnet sted.

I stedet for å dvele ved den utslitte klijseen om at oversettere er oversett, velger vi å sette dagsorden selv og innta hovedscenen på våre premisser. Tiden da oversettelsesrelaterte emner i beste fall fikk plass i marginen på de litterære arrangementene, går mot slutten.

Erkjennelsen av at det er oversettelse som skaper nye kulturer, er ikke lenger til å overse. Det er i arbeidet med forvandling av begreper for at nye folk skal kunne snakke om nye ting på nye steder, at språkene oppstår. Mennesket er skapt til å forsøke å forstå, og oversettelse gir verktøy.

Det hersker et usynlighetens paradoks over oversetteriet. Det er ikke til å komme fra at en oversettelse som evner å trylle bort seg selv slik at mottakeren opplever å oppleve verket direkte, har oppnådd noe sentralt. Når filmteksten flyter sammen med billedstrøm-

men og man ikke merker at den er der, er den *ut*-merket.

Men også det sublime har sin genese, og å skape den gode oversettelsen krever både teft, kløkt og flaks. Ofte kan den mest tilforlatelige oversettelse inneholde ytterliggående overgrep mot originalen, men likevel være tro på et høyere plan. Oversettere er *polyfidèles* – de er tro mot en rekke forskjellige partnere på én og samme tid.

Om man ser nøyer etter, kan også de usynlige hender og hjerner bli synlige. Og det er hensikten med arrangementet Oversatte dager. Her skal vi – oversettere, tolker, tekstere, translatører og språkkonsulenter – se og lytte og lure og lære i selskap med kolleger, professorer, politikere, forfattere, forleggere, skuespillere, lingvister og byråkrater. Vi skal se på oss selv og på hverandre, tenke og diskutere ... og more oss.

Oversatte dager arrangeres i samarbeid mellom Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Norsk Oversetterforening.

PROGRAMKOMITÉ: Jon Rognlien (NFF), leder • Lars Holm-Hansen (NFF) • Ika Kaminka (NO) • Thomas Lundbo (NO)
ADMINSTRASJONSKOMITÉ: Ellen Larsen (NO), leder • Berit Knudsen (NFF) • Kevin Quirk (NFF) • Hilde Sveinsson (NO)
GRAFISK DESIGN: Avrio Design, Anne Vines.

TORSDAG 11. MARS

OVERSIKT – FLERE DETALJER FRA SIDE 6

09.30–15.30 AMALIE SKRAM

VERDEN PÅ NORSK: «FALLITT»

10.00–12.00 KVERNELAND

**UDI'S SPRÅKTJENESTER OG
ANNEN TOLKING**

10.00–12.00 NEDJMA

HVEM VET HVA NÅ?

13.00–13.45 KVERNELAND

SYNSTOLKING AV FILM

13.00–15.00 NEDJMA

SKRIV PÅ DET SPRÅKET DU KAN

14.00–14.45 KVERNELAND

OM DIREKTE TEKSTING AV NYHETER

15.00–15.45 KVERNELAND

OM TEKSTING FOR HØRSELSEHEMMEDE

15.00–17.00 NEDJMA

www.diversity.org.mk

ET MANGFOLDIG NETTBIBLIOTEK

16.00–16.45 KVERNELAND

**PRESENTASJON AV PROSJEKTET
«TEKSTING I SKOLEN»**

16.00–17.30 AMALIE SKRAM

**OVERSATT SAKPROSA
– VERDT Å KJØPE INN?**

16.00–18.30 WERGELAND

**TWILIGHT MED VAMPYRSTI
I SLOTTSPARKEN**

17.00–19.00 NEDJMA

**SPEED-DATING FOR REDAKTØRER
OG OVERSETTERE**

19.00–23.30 WERGELAND

OVERSETTELSE ALLTID OG OVERALT: VEGG-TIL-VEGG-SHOW

Åpningsforedrag og poesilesninger, tegneserieoversettelse og journalistspråk, tegnspråktolkning og rollespill – hvordan foregår et asyLintervju hos UDI?

FREDAG 12. MARS

OVERSIKT – FLERE DETALJER FRA SIDE 12

13.00–15.00 NEDJMA

**HVA ER OVERSETTELSENE
LITTERATURHISTORIE?**

13.30–16.00 KVERNELAND

FORFALL ELLER UTVIKLING?

14.00–16.00 AMALIE SKRAM

Å OVERSETTE FOR SCENEN

16.00–18.00 AMALIE SKRAM

IBSEN I OVERSETTELSE

17.00–18.30 KJELLEREN

OVERSATT MAT

– HVA HETER DET SOM SMAKER?

17.30–19.00 NEDJMA

**HVA ER EN GOD OVERSETTELSE?
– KRITIKERSALONG**

19.00–19.30 AMALIE SKRAM

PRØV DEG SOM OVERSETTER

19.30 OG UTOVER – KVERNELAND

**FINN DIN EGEN TIMELØNN
– SOM TV-TEKSTER!**

19.30 OG UTOVER – NEDJMA

**PRØV DEG SOM LITTERÆR
OVERSETTER!**

19.30–21.00 AMALIE SKRAM

TEKSTENS REALIA OG RESPIRASJON

– også i sakprosaen kreves lydhørhet for verkets respirasjon.

PROSALONG med Per Qvale, oversetter av fag- og skjønnlitteratur

LØRDAG 13. MARS

OVERSIKT – FLERE DETALJER FRA SIDE 16

10.00–14.30 WERGELAND

**PÅ HVILKET TUNGEMÅL?
OM BIBELSPRÅK OG BIBELOVERSETTELSE**

10.30 OG UTOVER – KVERNELAND

OVERSETTERNE SNAKKER (OM SEG) SELV

10.00 OG UTOVER – AMALIE SKRAM

**FORLAGENE PRESENTERER VÅRENS
OVERSATTE NYHETER**

13.00–16.00 SJEHERASAD

BARNAS KAFÉ

15.00–16.00 WERGELAND

Lørdagsforedraget

**JENS BRAARVIG:
INGEN KULTURFORVANDLING
UTEN OVERSETTELSE**

16.00–17.30 WERGELAND

**Å BLI OVERSATT FRA NORSK:
JOHAN HARSTAD MØTER FIRE
AV SINE OVERSETTERE**

19.00–00.30 WERGELAND

ALL VERDENS TEKSTER – PLUTSELIG NORSK!

SPRÅKLIG FESTFORESTILLING

TORSDAG 11. MARS

09.30–15.30 AMALIE SKRAM

VERDEN PÅ NORSK

Et seminar om den oversatte litteraturen for bibliotekarer, formidlere og andre litteraturinteresserte. Inspirert av finanskrisen er årets tema «Fallitt»

- Arnfinn Pettersen om sekter, kulturer og dommedagsprofetier i litteraturen
- Inger Gjelsvik om dystopier i Margaret Atwoods *The Year of the Flood*
- Arne Melberg om sjangeroppløsning hos W.G. Sebald
- Kari Bolstad om miljøsammenbruddsromanen *Svermen* av Frank Schätzing
- Martin Paulsen om sammenbruddet i sovjetlitteraturen
- Leif Høgghaug om Don Juans fallitt
- Bokanbefalinger

Har biblioteket spilt fallitt?

Panelsamtale med

- Jonas Arntzen, bibliotekar
- Lis Byberg, bibliotekhistoriker
- Svein Arne Tinnestad, bibliotekar
- Cecilie Winger, oversetter og bibliotekbruker

Orstyrer: Tor Tveite

Arr.: Deichmanske bibliotek og Norsk Oversetterforening

10.00–12.00 KVERNELAND

UTLENDINGSDIREKTORATETS SPRÅKTJENESTER OG ANNEN TOLKING

Arr.: UDI

TORS DAG 11. MARS

10.00–12.00 NEDJMA

HVEM VET HVA NÅ?

Seminar om forskning og oversettelsesteori med representanter for tre fagmiljøer, Agder, Bergen, Oslo

- Cecilia Alvstad, UiO
- Barbara Gawronska UiA
- Christian Janss, UiO
- Åse Johnsen, UiB
- Antin Fougner Rydning, UiO

Ordstyrer: Lars Holm-Hansen

Arr.: Oversatte dager

13.00–15.00 NEDJMA

SKRIV PÅ DET SPRÅKET DU KAN – BLI UTGITT PÅ DET DU VIL

Mens det stilles stadig større krav til internasjonalisering blant forskere og i academia, vokser bekymringen for at det norske språket taper viktige domener. Hvordan kan vi sikre utviklingen av en egen terminologi når kunnskapsindustrien ikke bruker norsk? Kunne en garantert oversetterstøtte til avhandlinger og andre vitenskapelige tekster avhjelpe dette ved at tekstene blir å finne både på norsk og utenlandsk?

Paneldebatt med

- Kevin Quirk, oversetter til engelsk
- Kristin Gjerpe, oversetter til norsk
- Sylfest Lomheim, språkdirektør
- Ellen Krefting, førstelektor på IFIKK, UiO
- Bente Ailin Svendsen, forskningsleder Institutt for lingvistiske og nordiske studier, UiO

Ordstyrer: Jon Rognlien.

Arr.: Språkrådet og Oversatte dager

TORS DAG 11. MARS

13.00–13.45 KVERNELAND

SYNSTOLKING

Ved Trond Ausland, MediaLT

Arr. NAViO

14.00–14.45 KVERNELAND

OM DIREKTE TEKSTING AV NYHETER

Arr. NAViO

15.00–15.45 KVERNELAND

OM TEKSTING FOR HØRSELHEMMEDE

Ved Hørselshemmedes Landsforbund

Arr. NAViO

15.00–17.00 NEDJMA

EN PRESENTASJON AV DIVERSITY-BIBLIOTEKET I SKOPJE, MAKEDONIA

www.diversity.org.mk

Ved Bente Christensen og Jasminka Markovska

Arr.: Norsk PEN

16.00–17.30 KVERNELAND

PRESENTASJON AV PROSJEKTET «TEKSTING I SKOLEN»

Ved Tron Furu

Arr. NAViO

TORSDAG 11. MARS

16.00–17.30 AMALIE SKRAM

OVERSATT SAKPROSA – VERDT Å KJØPE INN?

Innledning ved Steinar Lone, oversetter av fag- og skjønnlitteratur

Paneldebatt med

- Mari Finess, Norsk kulturråd
- Per Nordanger, Spartacus forlag
- Mads Liland, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening
- Leikny Haga Indergaard, avdelingsleder ABM-utvikling
- Trine Skei Grande, stortingsrepresentant Venstre
- Kåre Simensen, stortingsrepresentant Arbeiderpartiet
- Olemic Thommessen, stortingsrepresentant Høyre

Ordstyrer: Kevin Quirk

Arr.: Oversatte dager

16.00–18.30

ER DU BLODFAN AV BELLA & EDWARD?

Kle deg ut og møt opp til vampyrsti i Slottsparken kl 16.00. Etterpå blir det samling på Litteraturhuset kl 17.00. Kjøp varm blodsuppe, vinn sjeldne Twilight-premier, se filmklipp, test kunnskapen og møt oversetterne Vibeke Saugestad og Tron Furu i samtale med Mari Nordø Pettersen.

Arr.: Foreningen Iles og Oversatte dager

17.00–19.00 NEDJMA

SNØGG-TREFF FOR REDAKTØRER OG OVERSETTERE

Klar for en date? Forleggere trenger oversettere og oversettere trenger forlag.

Her kan man møtes og presentere seg – i hui og hast: *SPEED-dating!*

Påmelding.

Arr.: Oversatte dager

TORSDAG 11. MARS

VEGG-TIL-VEGG-SHOW

19.00–23.30 WERGELAND

OVERSETTELSE ALLTID OG OVERALT

Åpningsforedrag ved Trond Berg Eriksen:

«Oversettelse og dannelse»

«Verden fins ikke på kartet»

Gunnar Wærness og Pedro Carmona Alvarez presenterer og leser fra en ny antologi med poesi fra hele verden. Noen dikt vil bli tegnspråktolket

«Asylintervjuet»

Rollespill fra Utlendingsdirektoratets Språktjenester

Death Note live!

Tegneserieoversetter Magne Tørring oversetter noen sider fra den japanske manga-serien mens vi ser på

Er tegnspråkene grenseløse?

Samtale med tegnspråktolk Jessica Hansen

Er det oversettelse eller journalistikk

når avisredaksjonene famler mellom engelsk, svensk og norsk?
Vi snakker med NTBs språkrøkker Rune Wikstøl

Tegneserieoversettelse til og fra norsk

Samtale mellom

Maria Valeria d'Avino, Ina Kronenberger, Tor Lier og Thomas Lundbo

HAR OVERSETTELSE NOEN LITTERATURHISTORIE?

Når de nasjonale litteraturhistorier skrives, følger gjerne den ene forfatteren på den andre, innenfor sitt eget språk, inne i sitt eget land. Trender og tendenser tegnes opp, litterære klikker og salonger innredes med store navn. Hvis det er snakk om påvirkning utenfra, forklares det gjerne i form av begivenhetsrike reiser.

Men de lokale forfatterne suger ikke bare av sine landsmenns bryst, de leser oversettelser. Goethe og Voltaire leser den oversatte Shakespeare, Ibsen leser Dante på tysk og dansk, Jon Michelet leser Sjöwall og Wahlöö i Den svarte serien, og alle leser Homer – eller rettere sagt P. Østbyes oversettelse, her til lands.

«Litteraturhistorie er en nasjonal idrett,» hevder litteraturprofessor Jon Haarberg – selv utøver i denne idrettsgrenen – «som har til hensikt å gi staten dimensjon og dybde.» Litteraturhistorien skal hjelpe til å fremkalle nasjonen og gjøre den spesifikk, slik at den ikke bare forblir et knippe heraldiske symboler. I en slik idrettsgren har ikke oversettelser noen selvsagt plass, for i det nasjonsbyggende perspektivet er jo oversettelser nettopp en nedbrytende virksomhet. Cato den eldre advarte sine romerske landsmenn mot å lese for mye gresk litteratur; selv fulgte han ikke dette rådet.

Oversettere og oversettelser har sin historie – en annen, supplerende historie enn de nasjonale kanonene – og med vår tids stigende interesse for kulturelle forflytninger blir det nødvendig å undersøke og kartlegge denne fundamentale delen av verdens litteraturhistorie. For det er oversettelse som former det nasjonale språket. Det er når man

henter inn begreper fra andre kulturer at det blir nødvendig å finne nye ord, vri på betydningene, utvide forståelsesfeltene, variere metaforer.

Oversatthistorien er historie om forlag, bokserier, redaktører og bokhandlere. Det er historie om forfalskninger og forkortelser, om plagiat og pastisjer. Barne- og ungdomsbøker blir forvandlet fra å foregå i engelsk kostskolemiljø til å være befolket av Bodø, Bergen og Stompa. Winnie the Pooh blir til Ole Brumm. Og *Onkel Toms hytte* blir utgitt i en mengde ulike utgaver der man aner ideologiske føringer i strategiene for forkortelse.

Det er historien om hva som skjedde med norsk litteratur da Hemingway ble oversatt til norsk, eller Proust, eller Morante. Og hvordan oversettelsen av Adornos *Estetisk teori* påvirket såvel vår forståelse av estetisk filosofi som vårt begrepsapparat.

Det er litterær virkningshistorie, det er både bokhistorie og lesningshistorie – men det er også en sosial historie om dem som utførte oversettelsene. Har de alltid vært underbetalte skjønninger? Eller folk som er helt hevet over pekuniære hensyn: Munker og nonner, baronesser og ambassadriser? Er det litterære landstrykere, arbeidsløse poeter og tvespråklige skjebner i slummen, eller er det adjunker og journalister og stakanovister internt i forlagene som produserer de fleste, de fineste oversettelsene? Kanskje det beste bildet av en oversetter er stortingspresident C.J. Hambro som skal ha sittet og smugoversatt Simenons Maigret-romaner under de traurigste innleggene i stortingsalen?

JON ROGNLIEN

FREDAG 12. MARS

13.00–15.00 NEDJMA

OVERSETTELSENE – HVOR ER DE I LITTERATURHISTORIEN?

Hvordan virker oversettelsene i litteraturen? Hvordan påvirkes lokale forfattere av globale stemmer? Hva skjedde med norsk litteratur da Hemingway kom på norsk? Ville vi fått noen moderne norske krimforfattere uten Den svarte serien? Og hvorfor finnes det så mange forskjellige oversettelser av *Onkel Toms hytte* – hvorav ingen likner særlig mye på originalen?

- Tone Formo snakker om oversetterne gjennom historien
- Hann Sjue Granly snakker om utgaver av *Onkel Tom* på 50-tallet
- Christian Johander snakker om forlagenes utgivelsespolitikk
- Christian Refsum snakker om oversettelsenes betydning for språket
- Tore Rem snakker om Dickens på norsk

Jon Rognlien innleder og styrer ordet

Arr.: Oversatte dager

13.30–16.00 KVERNELAND

FORFALL ELLER UTVIKLING?

Er den språklige kompetansen lavere nå enn før, og hvem har i så fall skylden?

13.30–13.35 Åpning ved Kirsten Hemmer, leder, Norsk forening for språkkonsulenter

13.35–13.50 Presentasjon av problemstilling ved Helene Uri

13.50–14.30 Innledninger ved paneldebattanter

14.30–14.50 Pause

14.50–16.00 Paneldebatt med

- Sylfest Lomheim, direktør i Språkrådet
- Finn-Erik Vinje, professor emeritus i nordisk språkvitenskap, Universitetet i Oslo
- Anders Vaa, stipendiat ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo
- Guro Fløgstad, stipendiat ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo.

Ordstyrer: Gøril Grov Sørdal

Arr.: Norsk forening for språkkonsulenter

FREDAG 12. MARS

14.00–16.00 AMALIE SKRAM

Å OVERSETTE FOR SCENEN

Om arbeidet med nyoversettelsene av Shakespeares *En midsommernattsdrøm* og *Romeo og Julie*. Med blant andre:

- Øyvind Berg, oversetter og poet
- Kåre Conradi, skuespiller
- Victoria Meirik, regissør
- Håvard Rem, oversetter og forfatter

Arr.: Norsk Shakespeare- og teatertidsskrift og Oversatte dager

15.15–16.00 NEDJMA

GOETHES UNGE WERTHERS LIDELSER – EN BOK FOR ALLE TIDER?

Oversetter Sverre Dahl og redaktør Janneken Øverland i samtale

16.00–18.00 AMALIE SKRAM

IBSEN I OVERSETTELSE: OM NYOVERSETTELSENE AV ET DUKKEHJEM

- Cristina Gómez Baggethun, spansk
 - Olga Drobot, russisk
 - Astri Ghosh, hindi
 - Xia Liyang, kinesisk
 - Sherin Rashad, arabisk og egyptisk
 - Randa el Raheb, arabisk og egyptisk
- Ordstyrere: Frode Helland og Ellinor Kolstad

Arr.: Senter for Ibsen-studier

FREDAG 12. MARS

17.00–18.30 KJELLEREN

OVERSATT MAT – HVA HETER DET SOM SMAKER?

Hvorfor er menyene på norske restauranter fulle av uforståelig språklig snobberi? Hvorfor kaller vi hvit saus for béchamel? Og hva gjør en kokebokoversetter når ingrediensene ikke finnes i Norge – bytter man ut med noe som likner sånn passe? Og hvorfor er fårikål nasjonalrett både i Norge, Serbia, Hellas og Irak?

- Andreas Viestad, matskribent
- Kyrre Haugen Bakke, kokebokoversetter
- Ruth Vatvedt Fjeld, språkprofessor
- Torstein Markhus, mesterkokk fra Kafe Oslo

Ordstyrer: Morten Hansen, feinschmecker

Arr.: Oversatte dager

17.30–19.00 NEDJMA

KRITIKERSALONG: HVA ER EN GOD OVERSETTELSE?

Oversatte bøker blir anmeldt på avisenes litteratursider, men anmeldelser av oversatte bøker feller sjelden noen dom over oversettelsen, annet enn vagt skryt om «flyt» i språket, eller halvketet refs av «tunge» setninger og påpekning av enkelte språkfeil.

Vi får sjelden vite hvor gode oversettelsene egentlig er.

Med kritikkerne

- Erik Bjerck Hagen
- Marit Grøtta
- Terje Thorsen

Ordstyrer: Karin Haugen

Arr.: Kritikerlaget og Norsk Oversetterforening

FREDAG 12. MARS

19.00–19.30 AMALIE SKRAM

PRØV DEG SOM OVERSETTER

Felles presentasjon av Gjør det selv-oppleggene

19.30 OG UTOVER – KVERNELAND

- **Finn din egen timelønn – som TV-tekster!**

Navio inviterer publikum til å prøve seg som filmoversettere.

19.30 OG UTOVER – NEDJMA

- **Prøv deg som litterær oversetter!**

Oversatte dager inviterer publikum til å prøve seg som oversettere av fag- og skjønnlitteratur. Individuell veiledning.

Arr.: NAViO og Oversatte dager

19.30–21.00 AMALIE SKRAM

TEKSTENS REALIA OG RESPIRASJON –

Prosalong med Per Qvale, oversetter av fag- og skjønnlitteratur

I sakprosaen byr realia på særskilte utfordringer for oversetteren. Også i skjønnlitteraturen kan termer, titler, ting og tall tårne seg opp. I den skjønne litteratur er oversetterens viktigste oppgave å ta vare på forfatterens stemme, verkets stemme, den være seg høyrøstet eller lavmælt. Selv det nesten åndeløst fremhviskede må formidles. Men også i sakprosaen kreves lydhørhet for verkets respirasjon. Oversetteren må ta grep, men ikke skamgrep, for å overføre verkets språklige og kulturelle identitet. I sakprosaen kan faktisk også forfatteren gjøre inngrep – som Peter England når hans bøker skal ut til et norsk publikum.

Vert: Kristin Gjerpe

Arr.: Kurs- og seminarutvalget, NFF

LØRDAG 13. MARS

10.00 OG UTOVER – AMALIE SKRAM

FORLAGENE PRESENTERER VÅRENS OVERSATTE NYHETER

10.00–10.30 Solum forlag – Sarah Salameh

Solums oversettelser

10.30–11.00 CappelenDamm – Martin Paulsen

Presentasjon av forlagets nye russiske serie Petrusjka

11.00–11.30 Tiden Norsk Forlag – Mattis Øybø

Nobelt fra Tiden

Om Hertha Müller: *Pustegyngje* og Colm Toibin: *Brooklyn*

11.30–12.00 Aschehoug – Synnøve Tresselt, Asbjørn Øverås, Vidar Strøm Fallrø
og Gunn Reinertsen Næss

Redaksjonsmøte i oversattredaksjonen

Om bøker og forfattere som opptar oss, blant andre Atiq Rahimi, Herman Melville, Miguel de Cervantes, Jonathan Littell, Nick Cave og Arto Paasilinna

13.00–13.30 Gyldendal – Jan Swensson og Janneken Øverland

Gyldendals kinesiske vår

Presentasjon av fire kinesiske titler

LØRDAG 13. MARS

13.30–14.00 Pax – Janicken von der Fehr

Vårens bøker på Pax

Om Amin Maalouf: *Verden i ubalanse*, Haruki Murakami: *Elskede Sputnik* og
Hva jeg snakker om når jeg snakker om løping og mange flere

14.00–14.30 Oktober – Birgit Bjerck

Vår på Oktober

Om Eleanor Catton, Janet Frame og flere fra vårlista

14.30–15.00 Samlaget

Om Anna Gavalda

Ei fransk-norsk suksesshistorie. Ved omsetjar Tove Bakke

Færøysk kulturførfattar byr på hovudbry

Ved omsetjar Lars Moa

15.00–15.30 Spartacus – Eivind Refsnes

Om Nicholson Baker: Menneskerøyk – sakprosa eller skjønnlitteratur?

15.30–16.00 TransFe:r – Benjamin Rokseth og Cathrine Strøm

TransFe:r Forte

Forlagets nye serie med tekster om skjønnlitterær oversettelse

LØRDAG 13. MARS

10.00–14.30 WERGELAND

PÅ HVILKET TUNGEMÅL? OM BIBELSPRÅK OG BIBELOVERSETTELSE

10.00–10.30 Turid Barth Pettersen

Veien fram mot en ny bibeloversettelse

10.30–11.15 Paal-Helge Haugen

Å lese korrektur på Skriftera

11.15–11.30 Inger Bråtveit

Det religiøse språket. Maktspåk og motspåk

11.30–12.00 Lunsjpause

12.00–12.45

Jeremiader og andre klagesanger

Oversettermøte mellom bibeloversetter Anders Aschim og forfatter Jan Erik Rekdal

12.45–13.00 Inger Elisabeth Hansen

Predikeren, Forkynneren, Vismannen. Hvor mange bøker kan tolkes ut fra samme bok, og ha sin plass i Bibelen?

13.00–13.30 Christine Amadou

Hvor norsk skal Bibelen være?

13.30–14.15 Sigmund Evensen

Fra muntlig tale til skriftspråk og Bibel – erfaringer fra 17 år som oversetter i Papua Ny-Guinea.

Arr.: Det norske Bibelselskap og Norsk Oversetterforening

LØRDAG 13. MARS

10.30 OG UTOVER – KVERNELAND

OVERSETTERNE SNAKKER (OM SEG) SELV!

10.30–10.55 Tove Bakke

Faglig research i skjønnlitterære bøker

11.00–11.25 Kari Bolstad

Noen ganger er det ålreit, men ofte er det ganske fælt. Om språklige blindpassasjerer

11.30–11.55 Hiroko Kimura

Japansk underholdning

12.00–12.25 Hanne Mørk

Bruk av internettkilder til research av termer

12.30–12.55 Anne Lande Peters

«Sligt noget gør man da ikke!» Hedda Gabler til japansk

13.00–13.25 Øystein Skar

Har faglitterære anmeldere peiling?

13.30–13.55 Geir Uthaug

Gjendiktning med spesiell vekt på Lord Byrons Don Juan

14.00–14.25 Tommy Watz

Stefano Benni: politisk satire på italiensk - og norsk

14.30–14.55 Nina Zandjani

Homoerotikk og religiøse metaforer i persiske klassikere

Arr.: Oversatte dager

LØRDAG 13. MARS

13.00–16.00 SJEHERASAD

BARNAS KAFE

13.00 Apestreker og flaskepost. Tamilske eventyr – høytlesning

14.00 紙芝居 Kamishibai – japansk papirteater. Japansk eventyr på norsk

15.00 Moro med tegn. Lær deg å snakke med dem som ikke hører!

Arr: Litteraturhuset og Oversatte dager

15.00–16.00 WERGELAND

Lørdagsforedraget

JENS BRAARVIG: INGEN KULTURFORVANDLING UTEN OVERSETTELSE

Med oversettelsene finner enkeltspråkene sin plass i en større språklig verden, gjennom oversettelsene knyttes menneskene sammen i en felles begrepsverden. Dette er skjedd gjennom hele historien – noen ganger i den grad at mindre språk blir spist av de store, men helst er de beriket med en videre begrepshorisont.

Arr: Bokklubben Verdens Hellige Skrifter og Oversatte dager

16.00–17.30 WERGELAND

Å BLI OVERSATT FRA NORSK: JOHAN HARSTAD MØTER SINE OVERSETTERE:

- Jean-Baptiste Coursaud, fransk
- Maria Valeria d'Avino, italiensk
- Ina Kronenberger, tysk
- Paula Stevens, nederlandsk

Arr.: NORLA

LØRDAG 13. MARS

SPRÅKLIG FESTFORESTILLING

19.00–00.30 WERGELAND

ALL VERDENS TEKSTER – PLUTSELIG NORSK!

Å skrive samisk litteratur i Norge – kan den oversettes?

Samtale mellom Sigbjørn Skåden og Laila Stien

Tsjetsjensk fortellerteater

Møt Musa Mutaev, tidligere fribyforfatter fra Tsjetsjenia. Tolket samtale med Alf B Glad, fortellerteater ved Eva Marie Aagaard

Krim på norsk

Oversatte favoritter, adaptasjoner og pastisjer. Eller plagiater?
Samtale med Nils Nordberg om Maigret, McBain, Dickie Dick Dickens, Derrick og Sjöwall og Wahlöö

Kritikerprisen for beste oversettelse deles ut

Å skrive norsk teater på mange språk

Samtale med Thorvald Steen om arbeidet med Saladin-forestillingen

Oversetterslam – første gang i Norge!

Med Leif Helgeland og Ola Bjønnes Karlsen, Tommy Watz og Birgit Owe Svihus med flere

KONSERT

Tor Tveite

Dei nye kapellanane:

Ragnar Hovland, Øystein Jevanord, Jørn Mortensen,
Jan Swensson og Trygve Åslund

Arr: Norsk PEN, Kritikerlaget og Oversatte dager

MEN IKKE OVERSETT

Selv om det herværende programmet må kunne sies å være rikholdig, er det en bråte temaer som ikke fikk være med i denne omgang. Men det betyr ikke at de er oversett! De må bare finne andre steder å utfolde seg på. Her er noen av dem:

- Nyoversettelser – trengs det? Hva skiller eldre og nyere oversettelser av Dostojevskij og Thomas Mann? Melvilles *Moby-Dick* – Daisy Schjelderup/Bjørn Herrman
- Hvordan tilpasses oversatt barnelitteratur? Er det forskjellige tabuer i forskjellige land? Sensor av norsk og nordisk barnelitteratur i andre land (Italia)
- Opphavsrett for oversettere – hvordan praktiseres den? Hvem har siste ord?
- Kollektive oversettelser – er tospann bedre enn ett spann?
- Hvor stor frihet har oversetteren? Er oversetteren en tyv, en illgjerningsmann eller en fanebærer for litterær etik?
- Filmer om oversettere – *Winterschläfer* av Tom Tykwer
- «Litteraturen speiler verden», men er vi egentlig interessert i hva som skjer utenfor Norge? Seminar om «Nordmarkasyndromet»
- Norske forfattere snakker om oversatt litteratur som har vært viktig for forfatterskapet.
- Hvor burde det foreligge oversettelser, men gjør det ikke?
- Norsk schlägeroversettelse på 60- og 70-tallet. Inger Lise Rypdal
- Kroppsspråk – gestenes dialekter og dialektikk
- Språkforskning om hvordan oversettelser beriker norsk
- Edisjonsfilologi: Hvordan moderniseres norske klassikere?
- Hvilke kriterier følger forlagene når de velger ut bøker?
- Har småforlagene en egen utgivelsesprofil?
- Hvor ble det av samnorsken?
- Multilingualisme-programmet i EU
- Kan særemne i skolen bare være om norske forfattere?
- Oversettelser frem og tilbake – oversetter-staffett, fjær som blir til fem høns
- Hviskeleken med tolker – hva er igjen etter en runde?
- Lynkurs i fremmede alfabeter for barn og voksne
- Lære korthugde fraser på latin
- Komiske feiloversettelser – anekdoter fra tolkeverdenen: Legebeseøk, rettssaler, politiforhør
- Litteratur blir til film – adaptasjon er også oversettelse
- Maskinoversettelser og dataassisterte oversettelser. Nye verktøy
- Oversettelse og fordøyelse. Filologisk anatomi

ARRANGØRER:

Norsk faglitterær forfatter- og
oversetterforening
Norsk Oversetterforening

HOVEDSPONSORER:

FRITT ORD

NORSK KULTURRÅD
Arts Council Norway

OGSÅ STØTTET AV:

DEN NORSKE
FORLEGGJERFORENING
THE NORWEGIAN PUBLISHERS ASSOCIATION

Språkrådet:

UTENRIKS-
DEPARTEMENTET

MEDARRANGØRER:

Deichmanske bibliotek
De norske Bokklubbene
Det norske Bibelselskap
Foreningen !les
Litteraturhuset
NORLA
Norsk audiovisuell oversetterforening
Norsk forening for språkkonsulenter
Norsk kritikerlag
Norsk PEN
Norsk Shakespeare- og teatertidsskrift
Senter for Ibsen-studier
Tolkeforbundet
Utlendingsdirektoratet

TAKK TIL:

Høgskolen i Oslo
Kafe Oslo
Wycliffe Norge
Norsk tolkeforening
Egmont for bruk av *Death Note*
og alle forlagene som er med
og alle de 137 som opptrer

Fritt ord
NFF

URANIEBORGVeien

HEGDEHAUGSVeien

PARKVEIEN

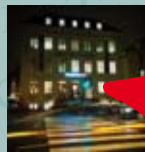

Vampyrsti

Slottet

WERGELANDSVeien

HER SKJER DET

11. MARS

13. MARS

Litteraturhuset

Wergelandsveien 29
tel 22 95 55 30

www.litteraturhuset.no